

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА АПРИЛ 2011**

Мај 2011 година

I. Законодавство и зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во април 2011 година се донесени измени и дополнувања на Царинскиот закон („Сл.весник на РМ“ бр.44/2011), со кои се врши натамошно уогласување со царинското законодавство на ЕУ. Истите се однесуваат на:
  - воведување на можност за задолжителна употреба на електронска декларација;
  - употреба на влезна и излезна збирна електронска царинска декларација со можност за информирање пред пристнување и пред заминување на стоката (дава можност за забрзување на царинската постапка преку вршење на основна анализа на ризик и селективност пред ставањето на стоката во царинска постапка);
  - воведување на можност за користење на повеќе инструменти за обезбедување на царински долг различни од готовински депозити и гаранција издадена од македонска банка во денари (како на пример: државни обврзници, девизни средства, гаранција во девизи, хипотеки, акции и сл. зависно од решението определено со подзаконските акти). Воведување на можност за плаќање на царински долг на рати, како и износот на гаранцијата за пуштање на стоки во слободен промет мора во целост да го покрива износот на царината, но не и на износот на другите давачки;
  - исто така, извршени се извесни усогласувања со законодавството на ЕУ кои што се однесуваат на транзитната постапка, ослободување од плаќање увозни давачки за мали пратки, како и во делот на евидентирање на царинскиот долг.

Во април 2011 донесени се и измени и дополнувања на Царинскиот закон („Сл.весник на РМ“ бр. 53/2011) со кои се врши усогласување со Законот за општа управна постапка и Законот за управна инспекција. Одредбите ги уредуваат роковите за донесување на решение или друг акт согласно Царинскиот закон и постапувањето на Државниот управен инспекторат. Пропишани се и соодветни казни во случај на постапување на царинскиот орган надвор од законски пропишаните рокови при остварувањето на правата на подносителите на барањата во царинската постапка.

2. Во април 2011 година донесени се измени и дополнувања на Законот за Царинска управа („Сл.весник на РМ“ бр.53/2011) со кои се изврши усогласување со Законот за кривичната постапка и Законот за основање на државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен. Со нив се изврши и допрецизирање на начинот на засновањето и престанокот на работниот однос, пробната работа, распоредувањето и дисциплинската одговорност на царинските службеници. Воедно, со овие измени и дополнувања се овозможи вработените кои се стекнале со статус царински службеник, тој статус да го задржат до крајот на нивниот работен однос во Царинската управа.

3. Во април 2011 година Владата на Република Македонија донесе Одлука за воспоставување на централна канцеларија за истраги во областа на сузбивањето на фалсификувањето пари. Седиштето на централната канцеларија е во МВР, а во неа учествуваат претставници од повеќе надлежни министерства. Централната канцеларија ќе соработува со сродни меѓународни организации и други национални централни канцеларии надлежни за оваа проблематика, преку преземање на координирани заеднички истраги, размена на информации и анализи.
4. Во април 2011 година, Царинската управа донесе Стратегија за работа на Регионален тренинг центар на Светска царинска организација во Скопје 2011-2013. Главна цел на стратегијата е подобрување на активностите за обука и обезбедување на програми за постојана специјалистичка обука. Воедно, ќе се овозможи професионална обука на царинските службеници од ЦЕФТА 2006 земјите, како и примена на модерни методи и форми за постојана обука и стручно усовршување на царинските службеници од регионот со помош на инструментите на Светската царинска организација.
5. Царинската управа во април 2011 година формираше Комитет за контрола и безбедност, кој има за цел: поставување на основи за системски развој на капацитетот за контрола, безбедност при спроведување на царинската контрола, предистражните и истражните мерки, како и разузнавачките активности кои се преземаат при откривање на прекршоците и кривичните дела. Комитетот системски ќе ги анализира применетите методи, средствата и законската рамка за спроведување царински контроли и ќе предлага насоки за нивен развој.
6. Во април 2011 година основан е Комитет за развој на институционалниот и административниот капацитет на Царинската управа, кој има за цел перманентно анализирање на административната и организациската поставеност на службата и предлагање активности за нејзино унапредување. Со тоа ќе се подобри начинот на извршување на надлежностите дефинирани во законите и подзаконските акти и исполнување на стратешките приоритети и планираните активности.
7. Во текот на април 2011 година Царинската управа ги донесе следните упатства со кои се уредуваат различни области на нејзиното работење:
  - Упатство за работните простории на царинската лабораторија, одржување и пристап на службени и надворешни лица со кое се уредуваат надлежностите во однос на одржување на лабораториската опрема и хигиената на работните простории, како и контролата на пристапот на надворешни лица во лабораторијата заради обезбедување на системот за чување на деловна тајна, доверливост и сигурност;

- Измени и дополнувања на Упатството за поставување и следење на минимални квантитативни цели за спречување нелегална трговија и за олеснување на трговијата, со кое се утврдува начинот на откривање на минимален број неправилности по царински испостави со цел спречување на нелегалната трговија;
  - Упатство за враќање на платена акциза на посебни субјекти, со кое се уредува начинот и постапката при одлучување по барањата поднесени од страна на посебни субјекти за враќање на платена акциза за набавени акцизни добра во Република Македонија;
  - Упатство за вршење на превод во Царинската управа, со кое се уредува начинот и постапката за вршење на устен и писмен превод, проверка на превод за потребите на организационите единици на Царинската управа, како и постапката за користење на услуги за превод од трети лица.
  - Деловник за работа на Комитетот за поедноставување и забрзување на царинските постапки, со кој се уредува начинот на неговата работа, правата и обврските на координаторот и членовите, како и вршење стручни и административни работи.
8. Во април 2011 започната е постапка за Надградба на електронската апликација за издавање дозволи за царински постапки со економски ефект. Надградбата вклучува: дигитален потпис, електронско задолжување на увозот и воведување на можност за електронско аплицирање и добивање одобренија за други видови царински постапки со економски ефект (царинско складирање, поедноставни царински постапки, задолжителни тарифни информации и др.). Истата ќе биде финансирана со кредит од Светската банка во рамките на Вториот проект за олеснување на транспортот и трговијата.

II. Административен капацитет

9. Во април 2011 година се реализирани 19 настани за стручно оспособување и информирање, на кои учество зедеа 319 вработени во Царинската управа. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 15,6 часа, а просечното времетраење на обука за секој вработен е 4,2 часа.

Одржани се следните обуки, семинари, презентации, работилници и работни средби:

- во согласност со Програмите за основни обуки за царински службеници одржани се следниве обуки наменети за нововработени или унапредени царински службеници:

Извештај за работата на Царинската управа во април 2011 година

- обука на тема Транзитна постапка, царинска тарифа, вредност и потекло на стока,
- обука на тема МАКЦИС, спречување на корупција, селекција и претреси и идентификација на дрога,
- обука на тема Прегледи, претреси и мерки на трговска политика;
- обука за гаѓање со огнено оружје, одржана во соработка со МВР, Единица за брзи интервенции,
- семинар за планирање на буџет, во рамки на Проектот за техничка помош помеѓу владите на Република Македонија и Република Словенија,
- обука за лабораторија, во рамките на Проектот за техничка соработка со Царинската и даночната управа на Холандија,
- семинар за имплементација на ХС 2012 и управување со тарифа, во организација на СЦО, одржан во Баку, Азербејџан,
- обука на обучувачи за идентификација и документација на модифицирани живи организми од Картагена протокол, во организација на Секретаријатот на Конвенцијата за биолошки видови, во Љубљана, Словенија.
- во организација на програмата Царина 2013 беше одржан Семинар за царинска соработка на источните граници на ЕУ во Будимпешта, Унгарија,
- презентација на Упатството за депозитари на прописи во Царинската управа,
- презентација за новата верзија на алатката за соработка и размена на искуства TACTIC 2.0.,
- преку Инструментот за техничка помош TAIEХ беа одржани следните активности:
  - работилница за докази за потекло во ЕУР-МЕД зона,
  - студиска посета за влезна и излезна збирна декларација – практична примена, одржана во Софија, Бугарија;
  - семинар за ревизија на трговски друштва/ревизија по извршено царинење;
- во согласност со Програмата за обуки за 2011 година и според дополнителните потреби од обуки се одржаа следните активности:
  - обука за канцелариско и архивско работење и примена на Законот за општа управна постапка,
  - обука за правопис и правоговор на македонскиот јазик,
  - обука за примена на Законот за јавни набавки,
  - Обука за водење деловодници со класифицирани податоци.

III. Интегритет и борба против корупција

10. Во текот на април 2011 година реализирани се 6 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. Врз основа на спроведените истраги, не се утврдени основани сомненија дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс.
11. Во април 2011 година, врз основа на спроведени истраги и дисциплински постапки, донесено е едно решение со кое постапката се запира.
12. Во тек на овој месец од страна на основните судови се примени 5 одлуки во предмети од работен однос. Со една пресуда е уважено тужбеното барање и е поништено отказното решение, со една е одбиено тужбеното барање како неосновано и е потврдено отказното решение, а со една одлука е одбиено тужбеното барање за исплата на разлика во плати во висина од 30%. Со една одлука уважено е тужбеното барање за поништување на решение за парична казна и со едно решение тужбата се смета за повлечена. Од страна на апелационите судови во овој месец се примени 2 пресуди од работни односи со кои се одбиени жалбите и потврдени првостепените пресуди и тоа за исплата на разлика во плати во висина од 30%, а со втората одлука е потврдено отказното решение. Во овој месец е примено и решение од апелационен суд со кој е уважена жалбата на Царинската управа и предметот е вратен на повторно судење за надоместок од експроприрано земјиште.

Во овој месец е примена и една пресуда од Врховен суд со кој е одбиена ревизијата поднесена од Царинска управа и е потврдена пресудата на апелациониот и основниот суд со кој беше поништено отказното решение.

13. Од вкупно 219 евидентирани кривични предмети против 182 царински службеници (поранешни и сегашни), заклучно со април годинава, донесена е 81 првостепена осудителна пресуда од кои 57 се правосилни а 24 се наоѓаат во постапка пред апелационите судови. Врховниот суд во 24 случаи ги вратил предметите во повторна постапка, кои се со старост од 3 до 7 години. Кај основните судови во постапка на расправа се наоѓаат 20 предмети. Кривични предмети против 27 лица се сеуште во фаза на судска истрага, а против 17 лица предметите се во фаза на покренување обвинителен акт. За поднесените кривични пријави против поранешни и сегашни царински службеници во 50 предмети Царинската управа нема информација во која фаза од кривичната постапка се наоѓаат.

Во текот на април Одделението за внатрешна инспекција изготви 6 извештаи кои се однесуваат на извршена редовна внатрешна инспекција на увозните декларации во организационите единици, како и 3 барања за мислење по извршената редовна внатрешна инспекција на ЦИ Струмица, ЦИ Кавадарци и на ЦИ Ново Село.

Во соработка со Управата за финансиска полиција поднесени се 3 кривични пријави против 4 царински службеници за злоупотреба на службената положба и против одговорните лица во правните лица.

14. Во април се извршени 2 внатрешни ревизии, при што се констатирани 9 наоди и дадени се 5 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

15. Во април 2011 година преку отворената телефонска линија 197 примени се вкупно 2.774 повици, или во просек 93 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.

На интернет страницата на Царинската управа се објавени 44 информации, а на интранет порталот 35 информации.

Овој месец Царинската управа одговори на 44 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Меѓуинституционална и меѓународна соработка

16. Во април 2011 година на средба во Стопанската комора на Македонија, представниците на бизнис заедницата беа информирани за пристапувањето на Република Македонија кон Регионалната конвенција за Пан-Евро-Медитерански правила за потекло, потпишана од страна на Европската унија. Република Македонија, заедно со другите земји од Западен Балкан, е вклучена во работната група за ревидирање на правилата за потекло.

17. На редовниот состанок на Советодавното тело одржан во Американската стопанска комора во Македонија, посебен акцент беше ставен на улогата, креирањето и заштита на трговските марки, како и на користењето на TIR, како влезна збирна декларација, со што ќе се овозможи забрзување на транзитната постапка.

18. По повод 14-ти април, денот на Царинската управа на Република Македонија беше организирана свеченост на која присуствуваа високи претставници на Владата на Република Македонија, претставници на дипломатско-конзуларните претставништва во Република Македонија, државни институции, претставници на деловната заедница, нивни здруженија и други соработници на Царинската управа. На свеченоста беше презентирани Извештајот за работа на Царинската управа во 2010 година. На свеченоста беа доделени плакети и благодарници на 6 деловни и други субјекти со кои Царинската управа имаше позначајна соработка

во претходниот период, како и на организациони единици и поединци од Царинската управа кои се истакнувале со својата работа во 2010 година. На 80 вработени им беа доделени јубилејни награди за навршени 30, 20 и 10 години стаж во Царинската управа. Во рамки на настанот, по втор пат се организира крводарителска акција, на која што вработените во Царинската управа, на 5 пункта низ државата, даруваа 145 единици крв. Истовремено беше одржана и Конференција на тема „Создавање на безхартиена околина“.

VI. Лиценцирање

19. Во текот на април Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренија:

- 2 одобренија за овластен примач,
- 2 одобренија за овластен испраќач,
- 2 одобренија за локално царинење при увоз,
- 4 одобренија за локално царинење при извоз,
- 2 одобренија за царинско складирање и простории за привремено чување,
- 5 измени на одобренија за царинско складирање и простории за привремено чување,
- 3 одобренија за увоз за облагородување,
- 36 измени на одобренија за увоз за облагородување,
- едно одобрение за постапки со економски ефект во скратена постапка,
- едно одобрение за акцизно повластено користење и
- 3 измени на одобренија за акцизно повластено користење.

VII. Наплатени приходи

20. Во април 2011 година Царинската управа наплати вкупно 4.949 милиони денари (околу 80,5 милиони евра) на име буџетски приходи, од кои 3.919 милиони денари (околу 64 милиони евра) на име буџетски приходи од увоз и 1.030 милиони денари (околу 16,5 милиони евра) приходи од наплата на акциза во домашен промет.

Од вкупно наплатените буџетски приходи, на име царина и други царински давачки, во април 2011 година се наплатени 319 милиони денари (околу 5,2 милиони евра), што е за 44% помалку во однос на наплатата остварена во истиот период во 2010 година.

Значително намалување на приходот од царина од околу 74% се забележува кај увозот на возила од Глава 87. Имено, царинските приходи по оваа основа во април 2011 година изнесуваат околу 31,1 милион денари, за разлика од истиот период во 2010 година кога изнесувале околу 118

милиони денари. На намалувањето на царинските приходи при увозот на овие стоки влијае целосната либерализација на увозот на индустриските производи со потекло од ЕУ, која се применува од почетокот на 2011 година, имајќи предвид дека најголемиот увоз на возила е од ЕУ.

Намалување на приходите од царина во април 2011 година во однос на истиот период во 2010 година е евидентирано и при увозот на електрични машини и опрема и нивни делови, апарати за снимање или репродукција на звук, телевизиски апарати за снимање или репродукција на слики и звук, делови и прибор за овие апарати (Глава 85) и машините и механичките уреди (Глава 84). Ова се должи на зголемениот увоз од ЕУ и воведената целосна либерализација.

Намалениот обем на увоз на месо и други кланички производи (Глава 02) и млеко и млечни производи (Глава 04), исто така влијае на намалениот приход од царина, како и либерализацијата на царинските стапки на одредени производи од овие глави, при увоз од ЕУ.

Приходите наплатени од ДДВ во април 2011 година изнесуваат 3.414 милиони денари (околу 55,5 милиони евра), што е за 27% повеќе, споредено со наплатата остварена во истиот период во 2010 година.

Најголемо зголемување на приходите од ДДВ има кај минералните горива, минералните масла и производите од нивна дестилација (Глава 27), поради зголемување на вредноста на увезените стоки за 2.643 милиони денари, односно за околу 78%. Покрај зголемување на вредноста забележано е и зголемување на количината на увезени стоки од овој вид и тоа зголемување изнесува околу 21 илјада тони, односно околу 15%. Најзначајно зголемување на обемот на увоз има кај камениот и мркиот јаглен, коксот и суровата нафта.

Зголемувањето на приходите од ДДВ е евидентно и кај оптички, фотографски, кинематографски, мерни, контролни, прецизни, медицински или хируршки инструменти и апарати, нивни делови и прибор (Глава 90), потоа, котли, машини и механички уреди, нивни делови (Глава 84) и пластични маси и производи од пластични маси (Глава 39), што се должи на зголемениот обем на увоз на овој вид стоки, споредено со истиот период во 2010 година.

Наплатените приходи од акциза во месец април 2011 година изнесуваат 1.161,8 милиони денари (околу 18,8 милиони евра), што е за 6% повеќе во однос на истиот период во 2010 година.

Приходите од наплата на акцизи во внатрешен промет, за април 2011 година изнесуваат 1.030 милиони денари (околу 16,7 милиони евра), што споредено со истиот месец минатата година, претставува пораст за 1%.

Наплатените приходи од увоз на акцизна стока во април 2011 година изнесуваат 131,8 милиони денари (околу 2,1 милиони евра), што претставува зголемување за 86% од оствареното во истиот месец во 2010 година.

Приходите од акцизи кај минералните масла изнесуваат 703 милиони денари (околу 11,4 милиони евра), што претставува зголемување од 14%, во однос на ланскиот период. Ова се должи на зголемениот обем на внатрешен промет со акцизните добра, како и порастот на увоз на минерални масла од 282 %.

Приходите од акцизи кај тутунските добра во април 2011 изнесуваат 360,3 милиони денари (околу 5,9 милиони денари), што претставува зголемување за околу 1% споредено со истиот период 2010 година. Минималниот пораст пред сè се должи на зголемен број издадени контролни марки за обележување на увозни цигари. Кај увозните цигари структурата на приходите покажува дека втора најзастапена ценовна група се цигарите со малопродажна цена од 120 денари со застапеност од 29%.

Констатирано е намалување на приходите од акцизите за алкохолните пијалоци во внатрешен промет од 21% и од увоз за 16%, односно вкупно намалување од 20 % во однос на истиот месец минатата година, Приходите од наплатена акциза за пиво за месец април изнесуваат 29,65 милиони денари и се намалени за 7% во однос на истиот месец 2010 година, кога се наплатени 31,82 милиони денари. Приходот од акциза за пиво наплатена при увоз изнесува 4,76 милиони денари и бележи пораст од 3% во однос на истиот месец минатата година кога се наплатени 4,61 милион денари. Намалениот приход од акцизи за пивото директно се поврзани со намалените количини пуштени во слободен акцизен промет.

Приходите од акциза при увоз на патнички возила во април 2011 година, изнесуваат 32,9 милиони денари (околу 534 илјади евра) и бележат намалување за околу 17% во однос на истиот месец минатата година, што е директно поврзано со намалениот обем на увезени патнички возила.

Наплатените приходи од надоместоци во месец април 2011 година изнесуваат 54 милиони денари (околу 878 илјади евра) што е за 30% повеќе во однос на истиот период во 2010 година.

VIII. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

21. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно декларирано потекло на стоката како основа за ослободување од плаќање

царини, неправилно тарифирање со примена на пониска царинска стапка и др.), во април 2011 година се донесени 274 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од околу 12,7 милиони денари (околу 207 илјади евра).

22. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во април 2011 година е извршен преглед на 1.406 товарни моторни возила, 409 автобуси и 943 патнички моторни возила, или на вкупно 2.758 транспортни средства. На граничните премини и на царинските испостави се извршени вкупно 1.120 скенирања, од кои 1.007 скенирања на товарни моторни возила, 54 скенирања на патнички моторни возила и 59 скенирања на автобуси.

При контроли во внатрешните царински испостави и на граничните премини, царинските работници спречија повеќе обиди за криумчарење на стока. Контролите резултираа со заплена и задржување на разновидна стока, а како непријавени девизни средства во износ од 28 илјади евра и дрога – 10.920 грама хероин.

Запленетата стока меѓу другото опфаќа:

- 283.000 парчиња цигари,
- 2.056 кг овошје,
- 1.159 парчиња пластични капачиња и закачалки,
- 985 парчиња градежен оков,
- 671 парчиња разновидна текстилна стока,
- 433 парчиња автоделови,
- 334 парчиња рамки и крпи за очила,
- 196 парчиња делови за печатари,
- 103 парчиња козметички средства,
- 76 парчиња златен и сребрен накит и 64 парчиња бижутерија,
- 37 литри инсектициди и пестициди за заштита на растенија,
- 5 транспортни возила со гориво (црвена нафта).

23. Во април 2011 година се поднесени 7 кривични пријави против 7 физички лица и 3 правни лица, од кои 3 кривични пријави за криумчарење, една за промет со акцизни стоки без бандероли и 3 кривични пријави за царинска измама. Избегнатите увозни давачки во случаите на царинска измама се проценуваат на околу 2,2 милиони денари (околу 36,8 илјади евра).

24. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за други недозволености постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 100 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 11 барања од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа, 88 барања од царински испостави и едно барање од Служба за надзор на иматели на одобренија. Комисијата за

одлучување по прекршок при Царинската управа во текот на април 2011 година реши 96 предмети во редовна и итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 38,8 илјади евра и парична казна во износ од околу 1,7 милиони денари.

Во постапка на порамнување се решени 21 предмет при што е наплатена глоба во износ од околу 3.5 илјади евра и парични казни во износ од 43 илјади денари.

Против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност во текот на април од Управниот суд се примени 7 тужби и во законски определениот рок на иститете се доставени одговори. Истовремено, од Управниот суд се примени 5 пресуди, со кои се поништуваат решенијата на Комисијата за прекршоци при Царинската управа. Од Врховен суд не се примени пресуди.

Во април 2011 година во царинарниците се изречени 141 мандатна казна на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 1,5 милиони денари (околу 23,8 илјади евра).

25. Поради основано сомневање за фалсификување на трговски марки, Царинската управа во април 2011 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 15.759 парчиња стока.

Најголем дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 12.900 парчиња очила за сонце,
- 1.279 парчиња разновидна текстилна стока,
- 1.193 парчиња дезодеранс,
- 192 парчиња спортски обувки,
- 120 парчиња ташни,
- 60 парчиња телефонски централи и
- 9 парчиња електронски плочи за централи.

Истовремено, Царинската управа во април 2011 година донесе одобренија за уништување на стока која повредува право од интелектуална сопственост за 33,2 илјади парчиња стока со ознаки на трговските марки: G-Star, Armani, Replay, Diesel, Adidas, D&G, Louis Vuitton, Lacoste, Tommy Hilfiger, Lacoste, Puma, Malizia и Palmolive.